

YARGITAY KARARLARI

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO: 2021/8858
KARAR NO: 2021/8931

TÜRK MİLLETİ ADINA
Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN:

MAHKEMESİ : Denizli 5. Aile Mahkemesi
TARİHİ : 01/10/2021
NUMARASI : 2021/696 Esas-2021/546 Karar
DAVACI : Esra Bayar
DAVALI : Hasımsız
DAVA TÜRÜ : Bekleme Süresinin Kaldırılması
TEMYİZ EDEN : Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen hükmün kanun yararına bozulması T.C. Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 20.10.2021 tarihli yazısı ile istenilmekle evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava, kadın tarafından Türk Medeni Kanunu'nun 132 nci maddesine dayalı olarak açılan evliliğin sona ermesinden sonra yeniden evlenmek için bekleme süresinin kaldırılması talebine ilişkin olup, mahkemece yapılan yargılama sonucunda davanın kabulü ile davacı kadının bekleme süresinin kaldırılmasına dair kesin olarak verilen hükmün kanun yararına bozulması T.C. Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü tarafından istenilmiştir.

4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 132 nci maddesinde, "Evlilik sona ermişse, kadın, evliliğin sona ermesinden başlayarak üç yüz gün geçmedikçe evlenemez. Doğurmakla süre biter. Kadının önceki evliliğinden gebe olmadığı anlaşılması veya evliliği sona eren eşlerin yeniden birbiriyle evlenmek istemeleri hâllerinde mahkeme bu süreyi kaldırır" hükmü düzenlenmiştir.

Dosya kapsamından; davacı kadının İlgın Asliye Hukuk Mahkemesinin (Aile Mahkemesi Sıfatıyla) 2019/321 Esas, 2021/402 Karar sayılı ilamı ile boşandığı, kararın 08.09.2021 tarihinde kesinleşerek nüfusa tescil edildiği, davacı kadının eldeki davayı kanunun ön gördüğü üç yüz günlük süre henüz dolmadan 28.09.2021 tarihinde açtığı anlaşılmaktadır. Davacı kadın hakkında düzenlenen ve dosya içerisinde bulunan Denizli Devlet Hastanesinin 01.10.2021 tarihli sağlık raporuna göre davacı kadının gebe olduğu ve 01.10.2021 tarihli duruşmada davacı kadının, boşandığı eşinden başka biri ile evlenmek istediğini beyan ettiği, bu nedenle Türk Medeni Kanunu'nun 132 nci maddesi koşullarının somut olayda davacı kadın yararına gerçekleşmediği sabittir. O halde mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken, davanın kabulüne karar verilmesi usul ve kanuna aykırı bulunmuştur.

SONUÇ: Adalet Bakanlığı'nın, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363/1 inci maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin yukarıda açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, karardan bir suretinin Bakanlığa gönderilmesine oy birliğiyle karar verildi. 30.11.2021 (Sah)

Yargıtay 2. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO: KARAR NO:
2021/6061 2021/9408

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGITAY İLAMI

İNCELENEN KARARIN:

MAHKEMESİ : Nurdağı Asliye Hukuk Mahkemesi
TARİHİ : 01.11.2017
NUMARASI : 2016/183- 2017/329
DAVACI : Gülsüm Kalay
DAVALI : Nüfus Müdürlüğü
DAVA TÜRÜ : Nüfus Kaydının Düzeltilmesi
TEMYİZ EDEN : Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Taraflar arasındaki davanın yapılan muhakemesi sonunda mahalli mahkemece verilen, hükmün kanun yararına bozulması Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 09.06.2021 tarihli yazısı ile istenilmekle, evrak okunup gereği görüşülüp düşünüldü:

Davacı, dava dilekçesiyle; doğumla kaydedilen Gülsüm Bali ve evlenmekle tescil edilen Gülsüm Kalay adlarıyla nüfusa iki farklı hanede kaydedildiği, belirtilen nedenle nüfus kayıtlarının düzeltilmesini talep ve dava etmiş, mahkemece yapılan yargılama neticesinde, mükerrer kayıt olduğu gerekçesiyle Gülsüm Bali ve Gülsüm Kalay'ın aynı kişi olduğunun tespiti ile Gülsüm Bali'ye ait kaydın iptaline, iptal edilen kayıttaki tüm özlük işlerinin diğer kayda aktarılmasına karar verilmiş, her iki tarafın hükmü temyiz etmemesi nedeniyle karar 02.02.2018 tarihinde kesinleştirilmiş, Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 09.06.2021 tarihli yazısı ile, karar ile ilgili kanun yararına bozma talebinde bulunulmuş, dosya Dairemize gönderilmiştir.

Nurdağı Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2016/183 Esas, 2017/329 Karar ve 01.11.2017 tarihli dosyasının incelenmesinde; davacı kadın tarafından 5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu uyarınca nüfus kaydının düzeltilmesi amacıyla dava açıldığı, mahkemece davanın kabulüne karar verilerek, "Davanın kabulüyle, Gaziantep İli, Nurdağı İlçesi, Olucak Mahallesi, Cilt : 28, Hane : 91, BSN: 10, Hasan ve Fatma kızı, 01/07/1947 Kaman doğumlu, 25174789834 TC kimlik nolu Gülsüm Kalay ile Osmaniye İli, Bahçe İlçesi, Kaman Köyü, cilt: 11, Hane: 4, BSN: 45, Hasan ve Fatma kızı, 10/04/1947 Bahçe doğumlu, 64303384540 TC kimlik nolu Gülsüm Bali'nin aynı kişi olduğunun tespitiyle, 64303384540 TC kimlik nolu Gülsüm Bali'ye ait nüfus kaydının iptali ile iptal edilen nüfus kaydındaki varsa şahsi nüfus hareketlerinin (Evlilik, nakil vs.) geçerli olan Gaziantep İli, Nurdağı İlçesi, Olucak Mahallesi, Cilt : 28, Hane : 91, BSN: 10, Hasan ve Fatma kızı, 01/07/1947 Kaman doğumlu, 25174789834 TC kimlik nolu Gülsüm Kalay'a ait nüfus kaydına aktarılmasına" şeklinde hüküm kurulduğu görülmüştür.

5490 Sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Kanuna dayalı olarak çıkartılan Yönetmeliğe göre doğum ile aile hanesine tescil edilen bir kadın evlendiğinde bekarlık hanesi evlenme sebebi ile kapatılarak evlenerek gittiği haneye tescili yapılmakta, her iki kayıt arasında bağ kurulmaktadır. Boşanma durumunda ise bu defa evlilik hanesindeki kayıt boşanma nedeni ile kapatılmakta, bekarlık hanesindeki evlenmekle kapalı hale getirilen kayıt açılarak aktif hale getirilmektedir. Dolayısı ile bekarlık ve evlilik hanelerindeki evlenme ve boşanma durumunda kayıt iptal edilmemekte, sadece mevcut kayıt kapalı hale getirilmekte olup, her iki kayıt arasında bağlantı kurulmaktadır.

Somut olayda iki farklı hanede doğumla kaydedilen aile hanesi ile evlenmekle tescil edilen evlilik hanesi arasında bağ bulunmayan kişinin aynı kişi olduğunun tespiti istenilmekle; nüfus kaydının düzeltilmesi davalarında, davanın mahiyeti gereği kamu düzeni ile yakından ilgili bulunması sebebiyle, hakimın istemle bağı kalmayarak kendiliğinden de yapacağı araştırma ile elde edeceği sonuçlara göre hiçbir kuşku ve duraksamaya yer bırakmaksızın doğru sicil oluşturmak zorunluluğu bulunduğundan, mahkemece taraflar ve tanık beyanları ile yetinilmeyip, evlenme cüzdanı, ilgili evlendirme dairesinden evliliğin tesciline ilişkin tüm belgelerin ve evlilik hanesindeki kaydın tesciline ilişkin tüm belgelerin getirilerek tanık beyanları ve diğer tüm deliller birlikte değerlendirilerek sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken eksik inceleme ile Gülsüm Bali ve Gülsüm Kalay'ın aynı kişi olduğunun tespiti ile Gülsüm Bali'ye ait kaydın iptaline, iptal edilen kayıttaki tüm özlük işlerinin diğer kayda aktarılmasına karar verilmesi usul ve kanuna aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363/1 inci maddesine dayalı kanun yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine oy birliğiyle karar verildi. 13.12.2021 (Pzt.)

Yargıtay 3. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2021/8941

KARAR NO : 2022/656

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A Y A R G I T A Y İ L A M I

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : İZMİR 5. TÜKETİCİ MAHKEMESİ

TARİHİ : 17/07/2020

NUMARASI : 2019/586-2020/161

DAVACI : İŞBİR SÜNGER SAN. A.Ş. VEK. AV. ÇİĞDEM AKIŞ

DAVALI : İLHAN ÖZTÜRK

Taraflar arasındaki tüketici hakem heyeti kararına itiraz davasının mahkemece yapılan yargılaması neticesinde davanın reddine dair kesin olarak verilen hükmün Adalet Bakanlığınca kanun yararına bozulması istenilmekle; temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten sonra, dosya içerisindeki kağıtlar okunup gereği düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı, davalının, şirketin bayisi olan Egeyat Yatak ve Mobilya Paz. Tic. ve San. Ltd. Şti'den 31.07.2019 tarihinde 1.800,00 TL bedelle 140x190 ölçüsünde Energy Model yatak satın aldığını, bu yatağın kendisini terlettiği iddiası ile hem şirketleri hem de bayi olan Egeyat Şirketi aleyhine hakem heyetine bedel iadesi talebi ile şikayette bulunduğunu, bir kısım mağazaların şirket tarafından işletilmekte olduğunu, ancak çoğunluğunun ise 3. kişi şahıs ve şirket ait bayilerce işletildiğini, davalının şikayete konu yatağı şirketten değil, şirketin İzmir ilindeki bayiliğini yapmakta olan Egeyat şirketinden satın aldığını, kendilerine karşı söz konusu seçimlik hakkı kullanamayacağını belirterek Karşıyaka İlçe Tüketici Hakem Heyeti Başkanlığı'nın 27.11.2019 tarih ve 051020190003370 karar sayılı kararın iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı, davaya cevap vermemiştir.

Mahkemece, davalının ürünü davacının alt şubesi olan yerden aldığı, hakem heyeti kararının usul ve yasaya uygun olduğu gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Adalet Bakanlığının 13/12/2021 tarihli yazısında; davalı tüketicinin satın aldığı malın ayıplı olduğu iddiasıyla sözleşmeden dönme seçimlik hakkını yalnızca satıcı dava dışı Egeyat Yatak ve Mobilya Paz. Tic. ve San. Ltd. Şti'ye karşı ileri sürebileceği, davacı üretici İşbir Sünger Sanayi Anonim Şirketine ise husumet yöneltemeyeceği göz önünde bulundurularak, Karşıyaka İlçe Tüketici Hakem Heyeti kararının iptali için açılan davada mahkemece yazılı şekilde karar verilmesinin usul ve yasaya aykırı bulunduğu ileri sürülerek; kararın, 6100 sayılı HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca kanun yararına bozulması talep edilmiştir.

Dava, malın ayıplı olmasından kaynaklanan sözleşmeden dönme ve bedel iadesi talebine dair olarak tüketici hakem heyetinin başvurusunun kabulüne yönelik verilen kararın iptali istemine ilişkindir. Davalı, tüketici hakem heyetine başvurarak malın ayıplı olduğu iddiasıyla sözleşmeden dönme ve bedel iadesi talebinde bulunmuş, davacı üretici şirket ise sözleşmeden dönme ve bedel iadesi talebinin muhatabının tarafı olmadığını, üretici firma olduğunu ve satıcıya karşı ileri sürülmesi gerektiğini savunarak tüketici hakem heyeti kararının iptalini istemiştir. Uyuşmazlık; malın ayıplı olmasından kaynaklanan sözleşmeden dönme ve bedel iadesi seçimlik hakkının satıcı dışındaki üretici firmaya karşı ileri sürülüp sürülmeyeceği noktasında toplanmaktadır.

6502 sayılı yasanın 11. Maddesinde ayıplı mal tesliminde tüketicinin seçimlik hakları düzenlenmiş olup, buna göre, malın ayıplı olduğunun anlaşılması durumunda tüketici; a) Satılanı geri vermeye hazır olduğunu bildirecek sözleşmeden dönme, b) Satılanı alıkoyup ayıp oranında satış bedelinden indirim isteme, c) Aşırı bir masraf gerektirmediği takdirde, bütün masrafları satıcıya ait olmak üzere satılanın ücretsiz onarılmasını isteme, ç) İmkân varsa, satılanın ayıpsız bir misli ile değiştirilmesini isteme, seçimlik haklarından birini kullanabilir. Satıcı, tüketicinin tercih ettiği bu talebi yerine getirmekle yükümlüdür. (2) Ücretsiz onarım veya malın ayıpsız misli ile değiştirilmesi hakları üretici veya ithalatçıya karşı da kullanılabilir, düzenlemesi yer almıştır.

Yasanın 11/4. maddesi “Ücretsiz onarım veya malın ayıpsız misli ile değiştirilmesi haklarından birinin seçilmesi durumunda bu talebin satıcıya, üreticiye veya ithalatçıya yöneltilmesinden itibaren azami otuz iş günü, konut ve tatil amaçlı taşınmazlarda ise altmış iş günü içinde yerine getirilmesi zorunludur. Ancak, bu Kanununun 58 inci maddesi uyarınca çıkarılan yönetmelik eki listede yer alan mallara ilişkin, tüketicinin ücretsiz onarım talebi, yönetmelikte belirlenen azami tamir süresi içinde yerine getirilir. Aksi halde tüketici diğer seçimlik haklarını kullanmakta serbesttir.” ve 56/3. maddesi ise “Tüketici bu Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen seçimlik haklarından onarım hakkını kullanmışsa, malın garanti süresi içinde tekrar arızalanması veya tamiri için gereken azami sürenin aşılması veya tamirinin mümkün bulunmadığının anlaşılması hallerinde 11 inci maddede yer alan diğer seçimlik haklarını kullanabilir. Satıcı tüketicinin talebini reddedemez. Bu talebin yerine getirilmemesi durumunda satıcı, üretici ve ithalatçı müteselsilen sorumludur.” hükümlerine amirdir. Bu maddeler bir bütün halinde değerlendirildiğinde; seçimlik hakları sınırlı sayı ile kanunda düzenlenmiş olan tüketici bu seçimlik haklarından “satılanı geri vermeye hazır olduğunu bildirecek sözleşmeden dönme” ve “Satılanı alıkoyup ayıp oranında satış bedelinden indirim isteme,” seçimlik haklarını ancak satıcıya karşı kullanabilecektir.

O halde, mahkemece, yukarıda açıklanan yasa hükümlerine göre davalının sözleşmeden dönme seçimlik hakkını davacı üreticiye karşı ileri süremeyeceği kabul edilerek söz konusu seçimlik hak bakımından davacı üretici İşbir Sünger Sanayi Anonim Şirketi'ne husumet yöneltemeyeceği değerlendirilip sonucuna göre karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde yanılığılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmesi usul ve kanuna aykırı olduğu anlaşıldığından Adalet Bakanlığının bu yöne ilişkin kanun yararına temyiz talebinin kabulü gerekir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle Adalet Bakanlığının HMK'nın 363 üncü maddesinin birinci fıkrasına dayalı kanun yararına temyiz talebinin kabulü ile kararın sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, aynı maddenin üçüncü fıkrası uyarınca gereği yapılmak üzere bozma kararının bir örneğinin ve dava dosyasının **Adalet Bakanlığına gönderilmesine**, 07.02.2022 tarihinde oy birliği ile karar verildi.

Yargıtay 9. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2022/5

KARAR NO : 2022/1035

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

MAHKEMESİ : İSKENDERUN 1. İŞ MAHKEMESİ
TARİHİ : 17/12/2019
NUMARASI : 2018/741 - 2019/738
DAVACI : MEHMET YAVUZATAR ADINA VEKİLİ
AVUKAT MUAMMER ÇUHADAROĞLU
DAVALI : MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI ADINA VEKİLİ
AVUKAT GÜLCAN BAKIR
DAVA TÜRÜ : ALACAK

Davacı Mehmet Yavuzatar ile davalı Millî Savunma Bakanlığı arasındaki davada İskenderun 1. İş Mahkemesinin miktar itibarıyla kesin olan 17/12/2019 tarih, 2018/741 esas ve 2019/738 sayılı kararının hukuka aykırı olduğu iddiası ile kanun yararına bozulması, Adalet Bakanlığı'nın 28.12.2021 tarih ve 39152028-153.01-1039-2020-E. 2622/38787 sayılı yazısı ile talep edilmiş olmakla,

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363. maddesindeki ;

"(1) (Değişik: 20/7/2017-7035/33 md.) İlk Derece Mahkemelerinin kesin olarak verdikleri kararlar ile istinaf incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına ve Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Dairelerinin İlk Derece Mahkemesi sıfatıyla kesin olarak verdikleri kararlar ile yine bu sıfatla verdikleri ve temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlarına karşı, yürürlükteki hukuka aykırı bulunduğu ileri sürülerek Adalet Bakanlığı veya Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kanun yararına temyiz yoluna başvurulur.

(2) Temyiz talebi Yargıtayca yerinde görüldüğü takdirde, karar kanun yararına bozulur. Bu bozma, kararın hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

(3) Bozma kararının bir örneği Adalet Bakanlığına gönderilir ve Bakanlıkça Resmî Gazetede yayımlanır." hükmü gereği dosyadaki tüm belgeler okunup dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Davacı vekili, davacı işçinin alacakları ile ilgili İskenderun 1. İş Mahkemesinin 2013/173 esas dosyasının 18/03/2014 günü karara bağlandığını, dosyada ıslah hakkı bir defa kullanılabildiğinden, bakiye alacakların davalıdan tahsilini talep etmiştir.

Davalı vekili, davacı muhtelif işçi alacakları dolayısıyla İskenderun 1. İş Mahkemesinin 2013/173 esasına kayıtlı dava açtığını, davası kısmen kabul edilen davacının 2014/107 esas sayılı davayı açtığını ve akabinde de aynı gerekçe ile bu kez de eldeki iş bu davayı açtığını, davanın hukuk ve usule uymayan haksız ve mesnetsiz bir dava olduğunu belirtip davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece, yapılan yargılama sonucunda toplanan deliller ve yazılı gerekçe ile davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Kararı, kanun yararına bozulması için Adalet Bakanlığı temyiz etmiştir.

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 13/j maddesi Genel Bütçeye dahil idarelerin bu Kanunun 1 ve 3 sayılı tarifelerine giren bütün işlemlerinin harçtan müstesna olacağı belirtilmiştir.

Somut olayda davalı Milli Savunma Bakanlığı 5018 sayılı Kamu Maliye Yönetimi ve Kontrol Kanununun (I) sayılı Cetveline göre Genel Bütçe kapsamındaki kamu idaresi olduğu, bu nedenle yukarıda belirtilen 492 sayılı Harçlar Kanununa göre harçtan muaf olmasına rağmen, Mahkemece davalı Bakanlık aleyhine harca hükmedilmesi hatalıdır. Hal böyle olunca Mahkemece verilen karar usul ve yasaya aykırı olup, Kanun Yararına bozma isteğinin açıklanan sebeple kabulü gerekmektedir.

SONUÇ: Adalet Bakanlığı'nın kanun yararına bozma istemi açıklanan gerekçe ile yerinde görülmele İskenderun 1.İş Mahkemesi'nin 17/12/2019 tarih, 2018/741 esas ve 2019/738 sayılı kararının sonuca etkili olmamak üzere **BOZULMASINA**, dosyanın mahkemesine iadesine, bozma kararının bir örneğinin 6100 Sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 363. maddesinin 3. fıkrası gereğince Resmi Gazete'de yayınlanması için Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'ne gönderilmesine, 25/01/2022 gününde oybirliğiyle karar verildi.